

[Pradžia](#) > ... > [Jūsų Teisės](#) > [Atsakovai \(baudžiamosios Bylos\)](#) > 2 - Mano teisės teismo nagrinėjimo metu

2 - Mano teisės teismo nagrinėjimo metu

A. Kur vyks teisminis nagrinėjimas?

Byla bus nagrinėjama toje vietoje, kurioje prokuroras pateikia kaltinimus; tai reglamentuoja teisės normos. Dažnai byla nagrinėjama teisme pagal nusikaltimo vietą.

Tai, ar ji iškeliamą apylinkės teisme (*Amtsgericht*), apygardos teisme (*Landgericht*), ar aukštesniajame apygardos teisme (*Oberlandesgericht*), taip pat priklauso nuo veiksnių, įskaitant bausmę, kurios galima tikėtis už nusikaltimą. Jeigu asmuo kaltinamas padaręs mažiau sunkų nusikaltimą (*Vergehen*) ir manoma, kad bus skiriama tik bauda arba laisvės atėmimo bausmė iki dvejų metų, bylą apylinkės teisme nagrinėja vienas teisėjas. Sunkių nusikalstamų veikų (*Verbrechen*) atveju, kai numatoma laisvės atėmimo bausmė nuo dvejų iki ketverių metų, sprendimą byloje priima apylinkės teismo kolegija (*Schöffengericht*), kurią sudaro profesionalus teisėjas ir du tarėjai. Jei numatoma laisvės atėmimo bausmė yra ilgesnė nei ketveri metai, bylą nagrinėja apygardos teismas, kurį sudaro dvejų ar trijų profesionalių teisėjų ir dvejų tarėjų kolegija. Nusikaltimų valstybei atveju jurisdikciją nagrinėti bylą turi aukštesnysis apygardos teismas, kurį, priklausomai nuo proceso sudėtingumo ar apimties, sudaro trijų ar penkių profesionalių teisėjų kolegija.

B. Ar kaltinimai gali būti pakeisti? Jei taip, kokią turiu teisę gauti informacijos šiuo klausimu?

Tam tikromis aplinkybėmis teismo priimtas apkaltinamasis nuosprendis gali skirtis nuo pareikštų kaltinimų. Apkaltinamąjį nuosprendį, grindžiamą skirtingais baudžiamosios teisės aktais, leidžiama priimti tik tuo atveju, jei teismas aiškiai jus informavo, kad teisiniame vertinime bus nukrypta nuo pareikštų kaltinimų, ir suteikė jums galimybę pateikti atsiliepimą į ieškinį.

Kad būtų galima priimti apkaltinamąjį nuosprendį, grindžiamą skirtingomis nusikalstamomis veikomis, prokuroras turi pateikti papildomus kaltinimus, jei šių nusikalstamų veikų ir pirminiame kaltinamajame akte aprašyto įvykio nešališka trečioji šalis nelaikytų vienu įvykiu. Papildomi kaltinimai nagrinėjami tik tuo atveju, jei dėl to susitariate su teismu.

C. Kokias teises turiu teismo proceso metu?

i. Ar privalau dalyvauti teismo posėdyje? Kokiomis aplinkybėmis galiu nedalyvauti nagrinėjant bylą teisme?

Iš esmės turite dalyvauti teisiniame nagrinėjime. Jei nebuvote atleistas nuo pareigos dalyvauti ir vis tiek neatvykote į teismą, teismo procesas paprastai sustabdomas ir tam tikromis aplinkybėmis dėl jūsų taip pat gali būti išduotas arešto orderis. Išimtys taikomos, pavyzdžiui, teismo procesams supaprastinto nuosprendžio priėmimo procese ir apeliaciniais skundams dėl faktinių ir teisinių aplinkybių.

II. Kokią teisę turiu į vertėjo žodžiu paslaugas ir dokumentų vertimą raštu?

Turite teisę būti nedelsiant ir išsamiai jums suprantama kalba informuotas apie jums pareikštų kaltinimų pobūdį ir priežastis.

Jei neturite pakankamai vokiečių kalbos žinių, teismas paskiria vertėją žodžiu, kuris teismo nagrinėjimo metu išvers informaciją apie visus reikšmingus įvykius ir pareiškimus.

III. Ar turiu teisę į advokatą?

Turite teisę būti ginamas advokato. Tam tikrose bylose tai yra privaloma. Jei tokiose bylose nepaskiriate advokato, gynėją jums paskirs teismas. Informacija apie tai, kaip rasti advokatą ir kas padengia išlaidas, pateikiama [čia](#).

IV. Apie kokias kitas procesines teises turėčiau žinoti? (pvz., įtariamųjų pristatymas teismui)

Surinkus įrodymus, turite teisę dėl jų padaryti pareiškimą. Galite prieštarauti dėl įrodymų, kuriuos laikote neteisėtais, rinkimo ir naudojimo.

Be to, galite paprašyti gauti papildomų įrodymų. Turite teisę pats nustatyti ir pateikti įrodymus, nors neturite tokių pačių įgaliojimų kaip policija. Pavyzdžiui, neleidžiama pasiklausti telefono pokalbių ir pateikti įrašų kaip įrodymų.

Galite paprašyti liudytojų pateikti teisingus parodymus apie tai, ką jie matė, taip pat galite liudytojus atsivesti į teismą. Liudytojai privalo atvykti į teismą ir sakyti tiesą.

Iš pradžių liudytojus apklausia teismas ir prokuroras, o po to jūs ir jūsų advokatas galite jiems užduoti klausimus.

D. Galimos bausmės

Galimos bausmės yra baudos ir laisvės atėmimo bausmės. Tam tikrais atvejais teismas taip pat gali nurodyti taikyti reabilitacijos ir prevencijos priemonę. Tokios priemonės apima, pavyzdžiui, gydymą psichiatrijos ligoninėje, reabilitacijos centre arba prevencinį sulaikymą. Dar viena priemonė – vairuotojo pažymėjimo atėmimas. Kaip papildomą sankciją teismas gali nustatyti draudimą vairuoti. Reabilitacijos ir prevencijos priemonės gali būti skiriamos atskirai arba tam tikrais atvejais kartu su bausme.

Bauda skiriama kaip konkretus dienos vienetų skaičius (pavyzdžiui, 50 vienetų per dieną po 15 eurų). Dienos vienetas paprastai atitinka trisdešimtąją jūsų mėnesinių grynąjų pajamų dalį. Nesumokėjus baudos, už du dienos vienetus turėsite praleisti vieną dieną kalėjime (kalinimas už nesumokėtą baudą (*Ersatzfreiheitsstrafe*)). Siekiant išvengti įkalinimo, baudą taip pat galima sumokėti atliekant neapmokamą darbą. Jei baudos neviršija 180 dienos vienetų, baudos mokėjimas tam tikromis sąlygomis gali būti sustabdytas. Tada gausite įspėjimą ir turėsite sumokėti baudą tik tuo atveju, jei priėmus teismo sprendimą įvykdysite kitą nusikalstamą veiką arba pažeisite jums nustatytas sąlygas ar nurodymus.

Laisvės atėmimo bausmės iki dvejų metų gali būti atidedamos, jas vykdant lygtinai. Lygtinis laikotarpis trunka nuo dvejų iki penkerių metų. Pažeidus lygtinio bausmės vykdymo taisyklės, bausmė gali būti vykdoma.

Laisvės atėmimo bausmė atliekama įkalinimo įstaigoje. Įsiteisėjus sprendimui, gausite pranešimą, kad turite pradėti vykdyti bausmę. Jei savanoriškai to nepadarysite, bus išduotas arešto orderis.

Atlikus ne mažiau kaip du trečdalius bausmės (arba tik pusę (ne mažiau kaip šešis mėnesius) pirmosios laisvės atėmimo bausmės, kurios trukmė – iki dvejų metų, arba ypatingomis aplinkybėmis), svarstoma dėl paleidimo anksčiau laiko, jei sutinkate, kad likusi bausmės dalis būtų atidėta, ją vykdant lygtinai. Šiuo tikslu dėl tam tikrų sunkių nusikaltimų būtina gauti eksperto nuomonę, jeigu teismas svarsto paleidimo galimybę. Teismo sprendimus, susijusius su bausmės vykdymu, paprastai priima vieno apygardos teismo bausmių vykdymo skyriaus teisėjai.

Nepilnamečių baudžiamosios teisės srityje daugiausia dėmesio skiriama ne nusikalstamą veiką padariusio asmens baudimui už pažeidimą, o auklėjimui, kuriuo siekiama užkirsti kelią pakartotiniams nusikaltimams. Todėl, be nepilnamečiams skiriamų laisvės atėmimo bausmių, kurių trukmė yra nuo šešių mėnesių iki penkerių metų, o sunkiais atvejais – dešimt metų (14–17 metų nepilnamečiams) ir kurių vykdymas taip pat gali būti atidėtas jas vykdant lygtinai, jei bausmė neviršija dvejų metų, taip pat yra ir kitų galimų bausmių (kurios yra daug dažnesnės už lengvesnius ir vidutinio sunkumo nusikaltimus). Pavyzdžiui, nurodymai atlikti viešuosius darbus, sumokėti pinigų labdaros organizacijai, imtis veiksmų padarytai žalai atlyginti, dalyvauti socialinio mokymo kursuose, paskirti konkretų asmenį globėju ir prižiūrėtoju arba taikyti mediaciją tarp nukentėjusiojo ir nusikalstamą veiką padariusio asmens, tačiau taip pat yra galimybė taikyti nepilnamečių sulaikymą iki keturių savaičių.

■ Paskutinis naujinimas: 20/11/2025

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija

neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.